

**IV. MANDATUM REGIUM AD PALATINOS DE CONVENTIBUS PARTICULARIBUS,
IN QUIBUS TAXATORES BONORUM ET FUNDORUM DELEGATI
AD DISPENSANDAM PECUNIAM ET AD REFORMATIONEM IURIUM, ELIGI DEBEANT**

Sigismundus etc. ^aMagnifice, sincere nobis dilecte^a. Constituimus in hoc conventu generali^b Cracoviensi, ut in omnibus palatinatibus regni nostri fierent conventus particulares in locis consuetis ad exequendum ea, quae decreta sunt in eo ipso conventu Cracoviensi, et eligendum eos, qui taxaturi sunt bona omnia et fundos iuxta decretum conventus Piotrkoviensis ante biennium habiti¹, quod in praesenti generali conventu est approbatum, simulque^c ad designandum atque eligendum unum virum nobilem ex ordine nobilium qui cum palatino seu^d castellano et exactoribus publicas contributionum pecunias dispenset, et ad committendum illi denuo, qui prius ad iura et statuta regni nostri reformanda erat designatus, ut paratus sit ad hoc ipsum reformationis iurium et statutorum negotium ceptum cum aliis perficiendum, quando litteris nostris fuerit admonitus, vel si is mortem obiisset, ad alium in eius locum eligendum. Quare conventum ipsum particularem in N. pro^e feria N. statuimus mandamusque F[idelitati]^f tuae, ut ad illum proficiscatur et omnia supradicta atque alia, quae necessaria esse videbuntur, iuxta constitutiones ipsius conventus generalis Cracoviensis² cum dignitariis et nobilibus palatinatus sui^g agat et exequatur. Pro gratia nostra. Datum^h Cracoviae in conventu ut supra [19 III 1527]. Ad mandatum etc.ⁱ

V. INCORPORATIO DISTRICTUS STRIENSIS IURISDICTIONI CASTRI PREMISLIENSIS^a

Sigismundus, ^bDei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, totius Prussiae, Masoviae etc. dominus et heres^b. Significamus ^ctenore praesentium, quibus expedit universis^c, quia cum nuntii terrae Premisliensis in praesenti conventu generali constituti coram nobis questi essent omnium nobilium eiusdem terrae Premisliensis nomine, quod illis valde grave et onerosum esset aliquas eorum causas iurisdictionem capitanealem seu castrensem concementes, coram capitaneo Striensi et in castro illo Striensi agere, supplicantes enixe, ut nobiles totius districtus Striensis iurisdictioni castrensi Premisliensi adiungere, annectere et incorporare dignaremur, quemadmodum pridem erant annexi et incorporati. Nos tamen^d consideraverimus quod praedecessores nostri, praesertim vero serenissimus et desideratissimus divae memoriae parens noster dominus rex Casimirus ad petitionem eorundem nobilium districtus Striensis illis propter maiorem eorum commoditatem et loci vicinitatem causas et actiones ipsorum iuridicas castrenses illic, in castro Striensi et coram illius capitaneo agere, tractare et prosequi permiserit et a iurisdictione capitanei et castri Premisliensis eos exemerit litterisque desuper opportunas ipsis etiam concesserit. Quia tamen ea supplicatio et petitio universorum nobilium totius terrae Premisliensis, quae etiam districtum Striensem in se continet et includit per ipsos nuntios facta nunc intercessit, quod ipsos nobiles districtus Striensis, quantum ad ipsam iurisdictionem castrensem, aliis unius^e unire et equare dignaremur, illosque ad iurisdictionem capitanei et castri

^{a-a} Za podstawę przyjęto tekst z MK₂: Ad palatinos. W Ad castellanos (MK₂): Generosi, fideles dilecte. ^b W Ad castellanos (MK₂) brak. ^c Tak w Ad castellanos (MK₂). W Ad palatinos (MK₂): simul et. ^d W Ad castellanos (MK₂) brak. ^e Tak w Ad castellanos. W Ad palatinos (MK₂) brak. ^f Wydawca odczytał: Sti. [Sinceritati]. ^{g-g} W Ad castellanos (MK₂) palatino ac aliis dignitaris et nobilibus. ^h Tu kończy się tekst w AT. ⁱ⁻ⁱ Tak w Ad castellanos (MK₂): W Ad palatinos (MK₂): etc. Ad mandatum Regiae Maiestatis proprium.

^a Tekst niniejszy oparty jest na MK₃, natomiast odmianki, zawarte w Archiwum książąt Sanguszków w Sławucie, oznaczono skrótem: Sang. ^{b-b} Brak w MK₃. ^{c-c} Brak w MK₂. ^d tametsi Sang. ^e Brak w Sang.

¹ Mowa o sejmie walnym piotrkowskim 1525-1526 r., por. wyżej, nr XXXVI.

² Por. wyżej konstytucje tegoż sejmu, I.

Premisliensis, quas alias usi fuerant, reduceremus; perpendendo Nos maioris esse momenti, petitionem et consensum universe nobilitatis alicuius terrae, quam particularem aliquorum nobilium ex parva illius parte seu districtu, volentesque potius in commune prospicere et in consulere commoditati universorum quam paucorum, de consilio et consensu omnium consiliariorum regni nostri status utriusque, in hoc conventu generali Cracoviensi nobiscum existentium, praefatos nobiles districtus Striensis et totum illum districtum ad primaevam iurisdictionem castri et capitanei Premisliensis moderni et pro tempore existentis reducendum duximus ac harum serie litterarum reducimus ac eundem districtum Striensem iurisdictioni ipsius castri et capitanei Premisliensis adscribimus, annectimus et perpetuo incorporamus. Ita quod in praefata terra Premisliensi et eius districtibus in illa consistentibus non alibi deinceps iudicia castrensia, capitanealia exerceantur, tantummodo in ipso castro Premisliensi, tanquam in capitali, generali et principali loco totius terrae Premisliensis, cuius iurisdictionem in pleno, integro ac pristino eius vigore et robore conservamus et ab aliis conservari et in nullo eam violari, aut dinceps diminui seu partiri ^fin aliquo^f volumus. Harum ^gtestimonio litterarum, quibus sigillum nostrum est appensum^g etc. Actum et datum Cracoviae in conventu generali feria quarta proxima post dominicam Reminiscere anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo [20 III 1527], regni nostri vigesimo primo. Petrus, episcopus et vicecancellarius¹ subscripsit. Relatio reverendissimi in Christo patris domini Petri episcopi Cracoviensis et Regni Poloniae vicecancellarii.

VI. CONIUNCTIO DUCATUS MASOVIAE POST MORTEM MASOVIAE DUCUM AD UNITATEM REGNI ET EADEM ONERA FERENDA

Sigismundus etc. Significamus tenore praesentium universis, quia cum divina disponente voluntate duces Masoviae ex humanis sublatis essent et reliquae terre Masoviae, quas illi hactenus possederunt, ad Nos et regnum nostrum iure feudi recidissent, proindeque subditi nostri in hoc conventu generali Cracoviensi Nos instantissime petiissent, ut easdem terras Masoviae ad unitatem regni et paria onera ferenda reduceremus, quemadmodum predecessores nostri terras Ravensem, Sochaczoviensem, Gostinensem, Belsensem et Plocensem reduxerunt, idque in praesens a nobis praestari non potuisset, nuntiis earundem terrarum Masoviae ad eam rem nullum mandatum habentibus, pollicemur litteris nostris praesentibus et in verbo nostro regio, Nos, quam primum fieri poterit, omnem operam et diligentiam facturos, ut easdem terras Masoviae ita ad unitatem regni et onera illius ferenda reducamus, quemadmodum nobis ac consiliariis nostris fuerit consultum. In cuius rei testimonium etc. Datum Cracoviae in conventu generali feria quarta proxima post dominicam Reminiscere, anno Domini MDXXVII [20 III 1527], regni nostri anno XXI.

VII. DECRETUM RATIONE INTERPONENDUM APPELLATIONIS PRO TERMINIS GENERALIBUS IN TERRIS PODOLIAE

Sigismundus etc. Significamus etc., quia cum retulissent ad Nos et questi essent in praesenti conventu generali nuntii terrae Podoliae, quod termini generales in Camyenyecz non celebrarentur et esse plerosque qui citati pro fugitivis hominibus seu quibusvis aliis iniuriis ad ipsos generales terminos, qui nuncquam agi ibi solent, appellarent, Nos volentes tantae difficultati et incommodo subditorum nostrorum eiusdem terrae Podoliae clementer providere, de consilio consiliariorum nostrorum decernimus et statuimus, ut nemo posthac de terris Podoliae ad terminos generales appellet. Praeterea quia homines et subditi nostri in multis terris et iudiciis actiones suas habere consueverunt, volentes securitati illorum providere statuimus, ut termini terrestres Leopolienses,

^f^f *Brak w Sang.* ^g^g *Dodane w Sang.*

¹ *Piotr Tomicki.*